

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2020/1 LSF 138 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om mark- og vejfred (Videreformidling af optagne katte)

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Landbrugsstyrelsen, j.nr. 20-1517-000001

Forslag

til

Lov om ændring af lov om mark- og vejfred

(Videreformidling af optagne katte)

§ 1

I lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 2154 af 16. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, *stk. 2, 1. pkt.* ændres »jf. dog § 9, stk. 3,« til: »jf. dog stk. 3 og § 9, stk. 3,«
2. I § 6 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Stk. 2 gælder alene for ejermærkede katte.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.
3. I § 7, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 6, stk. 3,« til: »§ 6, stk. 4,«.
4. I § 9 indsættes som *stk. 4*:
»Stk. 4. Katte, som ikke er ejermærkede, eller som ikke afhentes inden fristen på 24 timer, bliver umiddelbart optagerens ejendom.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Katte adskiller sig fra de fleste andre hus- eller kæledyr ved, at samme art forekommer både som kæledyr, som husdyr (de såkaldte gårdkatte) og som vildtlevende dyr.

Katteinternaterne har oplevet en stigende tilgang af herreløse tamkatte og ønsker derfor lettere adgang til at videreformidle de optagne katte. Dyrenes Beskyttelses 8 internater fik i 2019 således indleveret ca. 9.000 katte, hvilket var 40 % flere end normalt. Man er ikke bekendt med årsagen til denne stigning. Langt de fleste dyr indleveres af private, meget sjældent af politiet.

Internaterne registrerer og fremlyser de indleverede katte. I det omfang, de fremlyste katte ikke afhentes efter udløbet af fristen, klargøres disse til videreformidling, dvs. sundhedstjekkes, mærkes og evt. kastres henholdsvis steriliseres. Gennemløbstiden for katte på internaterne svinger mellem 1-2 uger, primært i de større byer, og op til et år.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil gerne hjælpe internaterne til en smidigere sagsgang, både i forhold til tilbagegivelsen af katte med kendt ejer og i forhold til videreformidlingen af katte uden ejer eller uden kendt ejer.

Lovforslaget indeholder derfor en lempelse af reglerne for fremlysning af herreløse katte, således at katte, der ikke er ejermærkede, umiddelbart vil kunne videreformidles, medens ejermærkede katte vil kunne videreformidles umiddelbart efter udløbet af den eksisterende frist på 24 timer for afhentning.

Det er hensigten at evaluere lovændringen to år efter, at denne er trådt i kraft. Ved evalueringen vil man lægge vægt på, hvorvidt ændringen har resulteret i en øget mærkning af katte og dermed i den ønskede reduktion af indleveringen af umærkede ejerkatte til internaterne.

2. Videreformidling af optagne katte

2.1. Gældende ret

Lov om mark- og vejfred fastlægger i § 1, stk. 1, som grundlæggende udgangspunkt, at ”Enhver er pligtig til på alle årets tider at holde sine husdyr på sit eget”. Loven regulerer derpå i praksis, hvad der skal ske, når dette alligevel ikke lykkes, bl.a. i forhold til optagelsen af husdyr, der strejfer om på anden mands grund.

Loven omfatter efter sin ordlyd alle husdyr, uanset at den traditionelt har taget sigte på landbrugets produktionsdyr. Revisionen af mark- og vejfredsloven i 1953 (lov nr. 107 af 31. marts 1953 om mark- og vejfred) baseres således direkte på ”betænkning angående revision af mark- og vejfredsloven afgivet af den af Landbrugsministeriet under 24. april 1946 nedsatte kommission”. Det fremgår af denne betænkning, at man med revisionen af loven bl.a. ville sikre, at pelsdyr og tamkaniner blev omfattede af lovens regler. Loven indeholder imidlertid ikke en nærmere definition af begrebet husdyr, og må derfor anses for at omfatte alle holdte dyr, herunder hobby- og kæledyr, idet dog hunde er særskilt reguleret i hundeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1373 af 30. november 2017.

Loven giver efter § 5 adgang til, at en lodsejer optager et fremmed husdyr, der uretmæssigt befinder sig på vedkommendes grund, og regulerer i § 6 hvorledes lodsejeren skal forholde sig i forhold til dette dyr, samt de økonomiske mellemværender, der måtte være opstået som følge af de skader, det strejfende husdyr eventuelt har forvoldt eller de omkostninger, der er forbundet med optagelsen og opbevaringen af det optagne dyr, indtil dette kan tilbageleveres eller på anden måde afhændes, jf. §§ 7 - 11.

Hvis man optager et strejfende husdyr, hvor man er bekendt med ejerens identitet, skal man inden for 24 timer underrette ejeren eller en voksen i ejerens husstand om, at man har optaget dyret, jf. § 6, stk. 1.

Ejeren skal derefter inden 24 timer fra at have modtaget denne underretning afhente dyret. Sker dette ikke, kan dyret bortsælges ved en offentlig auktion, alternativt slagtes, jf. § 9, stk. 1. Hvis myndighederne, i loven sognefogeden og i praksis politiet, skønner, at dyrets værdi ikke kan berettige omkostningerne ved afholdelse af en sådan auktion, bliver dyret uden videre optagerens ejendom, jf. § 9, stk. 3.

Hvis man derimod optager et omstrejfende husdyr, hvor man ikke er bekendt med ejerens identitet, skal man i stedet inden for 24 timer orientere politiet om optagelsen, jf. § 6, stk. 2. Politiet vil derefter skulle foranledige dyret fremlyst. Har ejeren ikke meldt sig inden 72 timer, vil dyret skulle bortsælges efter samme regler i § 9, som beskrevet ovenfor.

2.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris overvejelser og den foreslåede ordning

Reglerne om optagelse og underretning er i praksis relativt omstændelige i forhold til katte, der af natur strejfer oftere og længere end de fleste husdyr. Reglerne om fremlysning og bortauktionering er ligeledes vanskelige at håndtere i forhold til herreløse katte, og reglen om, at optageren kan overlades ejendomsretten til optagne herreløse katte efter konkret vurdering af disses værdi fra myndighederne, er administrativt tung.

Det foreslås derfor at lempe reglerne om optagelse af dyr i mark- og vejfredslovens kapitel III, for så vidt angår katte.

I lovforslaget sondres som hidtil mellem katte, hvor ejerens identitet er kendt, hvilket i praksis vil sige katte, der enten er udstyret med halsbånd med mærke, eller som er ejermærkede ved øretatovering eller med chip, og katte, hvor ejerens identitet ikke er kendt (dvs. i praksis umærkede katte).

For katte, hvor man er bekendt med ejerens identitet, skal disse efter mark- og vejfredslovens § 9, stk. 1, afhentes inden for 24 timer efter, at der er givet underretning til ejeren om optagelsen. Det foreslås, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, at sådanne katte fremover ikke skal afhændes ved offentlig auktion, men at de efter den foreslåede nye bestemmelse i § 9, stk. 4, ved udløbet af afhentningsfristen umiddelbart vil overgå til at være optagerens ejendom.

Forslaget indebærer, i det omfang optageren er en privatperson, at optageren kan beholde den optagne kat, men også, at optageren vil kunne videregive katten til et katteinternat, hvis dette er mere hensigtsmæssigt. Er katten, som det ofte vil være tilfældet, allerede afleveret på et katteinternat, således at underretningen af ejeren foregår derfra, vil ejendomsretten således overgå direkte til katteinternatet, som umiddelbart vil kunne videreformidle katten.

For katte, hvor ejerens identitet ikke er bekendt, dvs. hvor dyret ikke er mærket eller udstyret med halsbånd med ejerskilt eller lignende, foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 1, at kravet om fremlysning i mark- og vejfredslovens § 6, stk. 2, ikke skal finde anvendelse for de pågældende katte. Det foreslås endvidere, jf. § 1, nr. 3, at ejendomsretten til disse dyr efter den foreslåede nye bestemmelse i § 9, stk. 4 umiddelbart vil overgå til optageren. Dette forslag vil ligeledes indebære, at optagere vil kunne beholde den optagne kat, men også, at optageren, hvis vedkommende ikke ønsker dette, umiddelbart vil kunne videregive denne til andre interessenter, herunder til katteinternater.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, dog vil ophævelsen af kravene om offentlig auktion hhv. fremlysning af dyr med ukendt ejer indebære en beskedent lettelse for de institutioner eller foreninger, der beskæftiger sig professionelt med herreløse katte, såsom katteinternater.

Katteinternaterne har oplyst, at et bortfald af fremlysningspligten vil indebære en ikke uvæsentlig

administrativ lettelse, som imidlertid ikke er kvantificeret. Det vil kun i begrænset omfang reducere selve gennemløbstiden for det enkelte dyr, idet denne er afhængig af flere andre faktorer.

Lovforslaget er ikke erhvervsrettet.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes at være ikke-relevante for lovforslaget.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen direkte administrative konsekvenser for borgerne, idet forslaget ikke pålægger borgerne hverken restriktioner eller nogen positiv handlepligt.

I det omfang de skærpede regler for videreformidling af optagne katte vil foranledige katteejere til lade deres dyr mærke og registrere, vil dette kunne ske i regi af et af de to private katteregistre.

Mærkningen koster efter det oplyste mellem 300 og 450 kr. pr. dyr for chipmærkning, og mellem 400 og 700 kr. pr. dyr for øretatovering.

Registreringen er gratis i Dansk Katteregister, men koster 145 kr. pr. dyr i Det Danske Katteregister.

6. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. september 2020 til den 19. oktober 2020 været sendt i høring hos følgende organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Agria, Anima, Coopforsikring, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Dyreværn, Dansk Hunderegister, Dansk Katteregister, Dansk Kennel Klub, Danske Advokater, Danske Regioner, DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Den Danske Dyrlegeforening, Det Danske Katteregister, Det Dyreetiske Råd, DOSO – DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation, DTU – Center for Diagnostik, Dyrefondet, Dyrekassen Danmark, Dyrenes Beskyttelse, Dyrenes Velfærd, Dyreværnet, Dyreværnsforeningen Alle Dyrers Ret, Faglig Fælles Forbund 3F, Felis Danica, Fokus på Dyr, Forbrugerrådet Tænk, Forsikring & Pension, GF Forsikring, Gjensidige, Greenpeace Danmark, Husdyrenes Vel, IDA Forsikring, Inges Kattehjem, Kattehjemmet Bæklund, Kattens Værn, Kommunernes Landsforening (KL), KU - Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, KU - Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Frie Bønder - Levende Land, MinVenKatten, SEGES, Sønderjyllands Dyreværnsforening af 1995, The Voice of Pets, Topdanmark, Tryg, Tullebo Kattehjem, Tøstrup Kattehjem og Dyreværn, Vestsjællands Dyreinternat, Veterinærmedicinsk Industriforening, World Animal Protection Danmark, WWF – Verdensnaturfonden og Økologisk Landsforening.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen af betydning
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter
-------------------------	---

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
--	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ifølge § 6, stk. 2, 1. pkt., i lov om mark- og vejfred skal politiet sørge for fremlysning af dyr, der er anmeldt som optagne, jf. dog bestemmelsen i lovens § 9, stk. 3, hvorefter politiet kan udlade dette, hvis værdien af det optagne dyr vurderes at være mindre end udgifterne til fremlysningen. Dyret bliver i så fald umiddelbart optagerens ejendom.

Som følge af lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter der foreslås indsat et nyt § 6, stk. 3, der medfører, at hovedreglen i lovens § 6, stk. 2, alene gælder for ejermærkede katte, ændres henvisningen i lovens § 6, stk. 2, 1. pkt., til også at omfatte det nye stk. 3.

Til nr. 2

De pligter, der påhviler den, der optager et strejfende dyr, reguleres efter § 6 i lov om mark- og vejfred. Efter bestemmelsens stk. 2, 1. pkt., skal optageren af et dyr, som vedkommende ikke ved, hvem tilhører, inden for en frist på 24 timer anmelde optagelsen til politiet, der snarest muligt derefter skal foranledige optagelsen bekendtgjort, dvs. fremlyse det optagne dyr.

Det foreslås som et nyt *stk. 3*, at denne anmeldelsespligt ikke skal finde anvendelse for så vidt angår umærkede katte. Begrebet umærkede katte omfatter katte, der ikke er ejermærkede med hverken halsbånd, øretatovering eller chip.

Som konsekvens heraf bortfalder samtidigt pligten for myndighederne til at foretage fremlysning af disse katte.

Til nr. 3

Ifølge § 7, stk. 1, i lov om mark- og vejfred er optageren – bortset fra de i lovens § 6, stk. 3, og § 18, stk. 3, 1. pkt., omhandlede tilfælde – berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales den pågældende erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor. Sikkerhedsstillelse kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne.

Det foreslås, at ændre henvisningen til § 6, stk. 3, i § 7, stk. 1, 1. pkt., til § 6, stk. 4. Dette er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, hvormed der foreslås indsat et nyt § 6, stk. 3.

Til nr. 4

I § 9 i lov om mark- og vejfred er det reguleret, hvordan der skal forholdes i forhold til optagne dyr, der ikke bliver afhentet inden for de givne frister.

Efter bestemmelsens stk. 1 skal et optaget dyr, der ikke afhentes inden for 24 timer efter, at ejeren er blevet underrettet om optagelsen henholdsvis inden for 72 timer efter, at dyret er blevet fremlyst, ved politiets foranstaltning bortsælges ved en offentlig auktion. Undtaget herfor er dyr, der skønnes at ville indbringe en højere pris ved slagtning, eller dyr, der er af så ringe værdi, at dette ikke kan berettige omkostningerne ved afholdelsen af en auktion.

Det foreslås som et nyt *stk. 4* til § 9, at katte, der ikke er ejermærkede, eller som ikke afhentes inden fristen på 24 timer, automatisk bliver optagerens ejendom.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at optagne katte, der ikke er mærkede, eller optagne katte, der er mærkede, men som ikke afhentes inden for fristen på 24 timer, umiddelbart bliver optagerens ejendom.

Når optageren således opnår ejendomsretten til den pågældende kat, så kan optageren, i det omfang optageren er en privatperson, beholde den optagne kat, men vil også kunne videregive katten til et katteinternat, hvis dette er mere hensigtsmæssigt. Er katten, som det ofte vil være tilfældet, allerede afleveret på et katteinternat, vil ejendomsretten således overgå direkte til katteinternatet, som umiddelbart derefter vil kunne videreformidle katten til en ny ejer.

Den foreslåede ændring af § 9 indebærer endvidere, at pligten for myndighederne til i givet fald at foranstalte afholdt auktion over optagne katte bortfalder.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Efter § 33, stk. 1, i lov om mark- og vejfred, gælder denne ikke for Færøerne. Loven finder efter Statsministeriets cirkulære nr. 176 af 19. oktober 1954 ej heller anvendelse for Grønland. Lov om mark- og vejfred er vedtaget den 31. marts 1953, og er således vedtaget inden den ved grundlovsrevisionen

af 5. juni 1953 gennemførte ændring i Grønlands statsretlige stilling, før hvilken love alene gjaldt for Grønland, hvis dette udtrykkeligt fremgik af lovteksten.

Da mark- og vejfredsloven således ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland, vil de foreslåede ændringer i nærværende lovforslag heller ikke skulle gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 2154 af 16. december 2020, foretages følgende ændringer:

§ 6. ---

Stk. 2. ---

1. I § 6, *stk. 2, 1. pkt.* ændres »jf. dog § 9, stk. 3,« til: »jf. dog stk. 3 og § 9, stk. 3,«

Stk. 3. ---

2. I § 6 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:
»*Stk. 3.* Stk. 2 gælder alene for ejermærkede katte.«
Stk. 3 bliver herefter *stk. 4.*

§ 7. Optageren er bortset fra det i § 6, stk. 3, og § 18, stk. 3, 1. pkt., omhandlede tilfælde berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales ham erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor. Sikkerhedsstillelse kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne.

Stk. 2. ---

3. I § 7, *stk. 1*, ændres »§ 6, stk. 3,« til: »§ 6, stk. 4,«.

§ 9. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

4. I § 9 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Katte, som ikke er ejermærkede eller som ikke afhentes inden fristen fastsat i stk. 1, 1. pkt., 1. led, bliver umiddelbart optagerens ejendom.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.